PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I NAD. Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana «Primorski dnevnik» — uprava 60-4045-34.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST sreda, 15. oktobra 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 720

TISKOVNA KONFERENCA PREDSEDNIKA SIAU TOV. POGASSIJA

Ljudstvo ima pravico in dolžnost čimprej sodelovati v vseh javnih ustanovah

Državljani STO-ja zahtevamo vstop v javne ustanove, da se tako začne aktivno in plodno sodelovanje v interesu prebivalstva

Včeraj ob 16.30 je imel predsednik SIAU tov. Pogassi intervju o udeležbi SIAU v javni upravi STO. Tov. Pogassi je dejal:

Kakor je znano javnosti, je bilo vprašanje naše udeležbe v upravnih organih s posvetovalnim značajem, jih je ustanovila ZVU, in v javni upravi STO na splošno, po naših ponovnih izjavah izčrpno obravnavano.

Pojasnili smo tudi že razloge, iz katerih smo sprejeli izrecno vabilo polkovnika Carnesa, višjega častnika za civilne zadeve, za sodelovanje v teh ustanovah. Naj bo kakor koli glede novih sporočil, ki jih je dal 7 oktobra polk. Gardner, komisar cone, je potrebno še enkrat poudariti naše stališče, posebno pa poudariti stališče, ki smo ga zavzeli v tem času, to je potem ko je bil STO formalno ustanovljen z uveljavitvijo mirovne pogodbe.

Predvsem moramo pri tem omeniti, da je pričel polk. Gardner svoje poročilo oziroma bolje povedano poročilo višjih oblasti, katerih izjave nam je posredoval, s tem da je v precej splošni obliki izrazil željo dvome o našem stvarnem namenu sodelovati v konstruktivnem smislu v omenjenih upravah. Poleg ko je zahteval dokaze, s katerimi naj bi potrdili našo dejansko željo po udeležbi v teh ustanovah, kar je povabil, naj pričnemo neposredna pogajanja s strankami, ki so v teh ustanovah že zastopane. Na predlog je opravičil s tem, da zavlačujemo pozno, medtem ko so druge stranke pristale na sodelovanje že dolgo tega.

Odgovor naše delegacije je bil jasen in izčrpen. Pojasnili smo razloge naše preteklega in sedanjega vztrajanja in naše privolitev k udeležbi. Avgusta meseca 1945, ko je izšel splošni ukaz št. 11, nismo želeli priznati novih «posvetovalnih» ustanov, ki jih je ustvarila AMG v zameno ljudskih oblasti, ki so imele široke zakonodajne in izvršilne pravice v skladu s težnjami in zahtevami ljudskih množic, ki so v osvobodilni borbi proti fašističnemu zatiranju formulirale svoj program političnih in socialnih zahtev in velikodušno žrtvovale svojo kri in trpele za stvar svobode.

Poleg tega ni še bilo odločeno vprašanje državne pripadnosti tega ozemlja in zato ni bilo prikladno, privoliti ustanovam, ki so bile tedaj zelo negotove.

Ker je prišla odločitev mirovne konference o ustanovitvi STO-ja, ki je bila po dokončni razmejitvi in po uveljavitvi mirovne pogodbe tudi formalno potrjena, je jasno, da imajo v pričakovanju guvernerja, katerega prihod bo pomenil začetek nove uprave na STO-ju, italijanske ljudske množice in narodnostne skupine Slovencev in Hrvatov ne le pravico, temveč tudi dolžnost, da so čim prej udeležene v javni upravi.

Vprašanja, o katerih moramo razpravljati, so zelo važna in nujna bodisi v conskem svetu (kolikor bo pač mogel trajati spričo bližnje ustanovitve začasnega vladnega sveta, zaradi katerega bo conski svet potem odveč) bodisi v občinskem svetu, ki bo moral delovati v pričakovanju demokratično izvoljenih organov s pravičnim in primernim zastopstvom našega gibanja v nasprotju s tem, kar mislijo oni, ki bi hoteli nadaljevati do neskončnosti nezakonito upravo, ki ni v skladu z dejanskim političnim in etničnim stanjem našega mesta. Potreba po razvoju industrije, trgovine, prometa in pomorske plovbe, potreba, da se s tem razvojem pospeši delo in blaginja delavcev, obrtnikov, malih trgovcev, profesionistov itd., nam nalaga dolžnost, da bomo porsod navzoči, tudi v avtonomnih javnih ustanovah, ki imajo tolikšno važnost v mestnem življenju. Neobhodno potrebno je, da ljudstvo kot velika, strnjena in aktivna množica, ki se zaveda svojih pravic in svojih zahtev, končno sodeluje v javnih ustanovah, iz katerih ga je fašizem več kot dvajset let odrival s svojim krvavim nasiljem.

Zaman je, da se danes poslužujejo prazne hlimbe, da je meščanstvo široko in zakonito zastopano po tako zvanih «italijanskih» strankah. Ne glede na številčno sestavo teh strank in strančic, ki pomenijo, kar pač pomenijo, kakor vsi vedo, je gotovo, da one nikakor ne predstavljajo širokih italijanskih ljudskih množic, ki slede našemu gibanju, ki je že iz tega preprostega in jasnega razloga v svoji večini italijansko, kakor nikakor ne predstavljajo slovenskega prebivalstva, ki ima pravico do enakega postopanja v skladu z določbami statuta.

Zakaj hočejo tedaj še slepomišiti, zakaj hočejo odlagati naš vstop v javno upravo?

Zakaj iščejo pogojev, ki jih bo težko izpolniti, kakor je pogoj ZVU o neposrednem sporazumu, ki ga je treba skleniti s strankami bivšega CLN, če — kakor dokazujejo pogajanja — za udeležbo v začasnem vladnem svetu, ki so trajala pet dolgih mesecev, in niso dovedla do nobenega praktičnega rezultata, in to gotovo ne po naši krivdi, in če so iste stranke izrazile svoje nasprotje, da bi bili mi udeleženi v teh ustanovah, kakor hitro so zvedele za povabilo, ki nam ga je naslovil polk. Carnes?

Mi državljani STO-ja zahtevamo takojšen vstop v javne ustanove, da se tako začne ono aktivno in plodovito sodelovanje, ki bo v prid delovnim množicam in ki ga hočemo nadaljevati in razvijati, kakor hitro bo guverner postavil temelje nove uprave z vladnim svetom in morebitno začasno konzulto. Mi lojalno priznavamo obstoj STO-ja in hočemo sodelovati pri njegovem razvoju v interesu ljudstva. S tem dokazujemo, kakor bomo zgovorno dokazali z dejstvi, da na naši strani ni namena sabotirati ali uvajati škodljive poizkuse v pogledu mesta, posebno pa v pogledu delovnih množic. Mislimo, da se ZVU spričo odgovornosti zaupnega upravnika ne more odtegniti svoji dolžnosti, omogočiti sodelovanje vseh političnih skupin v javni upravi in tako doprinesti k normalizaciji javnega življenja, ki se bo moralo s prihodom guvernerja v redu razvijati.

Pričakujemo od ZVU ta dokaz razumevanja, da lahko začnemo plodno delovanje v interesu mesta. Ta dejavnost se bo izražala na trajen način z našim sodelovanjem v novih ustanovah, ki jih bodo ustvarili, ko pride guverner brez vsakih presledkov med začasnim zaupnim režimom in režimom guvernerja, ki po zadnjih vesteh ne bo mogel dolgo izostati.

Tov. Pogassi je nato na vprašanje posameznih novinarjev dal še nekaj pojasnil v zvezi z gornjo izjavo.

Stalin sprejel laburistične poslance

Moskva, 14. — Generalisim Stalin je danes sprejel skupino laburističnih poslancev, med njimi Zilliacusa, Championa, Thomasa in druge.

Prosta prodaja raznih predmetov v FLRJ

Beograd, 14. — Ker se je proizvodnja zvišala, je jugoslovanska vlada v zadnjem času odredila prosto prodajo številnih predmetov, med katerimi so stekleni izdelki, vse gospodinjske potrebščine in denaturiran alkohol.

Za pomoč egiptskemu ljudstvu

Poziv Svetovne zveze demokratične mladine za pomoč egiptskemu ljudstvu v borbi proti koleri

Svetovna zveza demokratične mladine je poslala glavnemu odboru zveze antifašistične mladine pismo Zveze egiptskih dijakov, ki pravi:

Od 24. septembra divja v Egiptu epidemija kolere. Zveza egiptskih dijakov, ki je včlanjena v svetovno zvezo demokratične mladine in v mednarodni zvezi dijakov, vodi borbo proti koleri, da izkorenini to bolezen, ki bi lahko imela porazne posledice.

Zveza egiptskih dijakov je ustanovila brigade za borbo proti koleri v vseh okuženih področjih, da pomaga našemu revnemu in nevednemu ljudstvu. Vendar pa potrebujemo pomoči, posebno v državi, kakor je naša, kjer ne obstojajo higienski ukrepi in kjer primanjkuje lekarniških proizvodov.

Vemo, da nismo sami in da lahko računamo na solidarnost in praktično pomoč milijonov demokratičnih mladincev vsega sveta, ki so včlanjeni v svetovno zvezo demokratične mladine.

Pomagajte nam praktično: 1. s pošiljanjem seruma proti koleri; 2. s pošiljanjem razkuževalnega mila in drugih razkuževalnih sredstev; 3. s pošiljanjem ilustriranih brošur (v francoščini in angleščini), ki se nanašajo na zdravstvene ukrepe proti koleri.

Zveza egiptskih dijakov je ustanovila komisijo mladih zdravnikov in medicincev. Egiptske matere ne bodo nikoli pozabile seruma proti koleri, ki so ga vcepili njihovim otrokom. Naša mladina ne bo nikoli pozabila naporov naše zveze in svetovne zveze demokratične mladine.

Prepričani smo, da bo naš poziv naletel na odziv med demokratično mladino sveta in vas prijateljsko pozdravljamo.

Zveza egiptskih dijakov

V spremnem pismu poudarja Svetovna zveza demokratične mladine, da so egiptski dijaki in mladina vedno v prvi vrsti v borbi egiptskega ljudstva za gospodarsko in politično svobodo. Tako so tudi sedaj najbolj aktivni v borbi proti koleri, ki žanje na stotine življenj in grozi, da se razširi po vsej državi in tudi na bližnje države Srednjega vzhoda.

Ponosni smo, nadaljuje pismo, na vlogo egiptske organizacije, ki je naša članica pri pomoči egiptskemu ljudstvu, ki ga napol kolonialni režim, podvržen tujemu imperializmu drži v nevednosti in mu ne preskrbi niti primerne zdravniške oskrbe.

Pozivamo vse organizacije in vso demokratično mladino, naj v največji možnosti pomaga egiptski mladini v njeni borbi proti koleri.

Mladinska lista «Glas mladih» in «Gioventù» sta začela nabiralno akcijo in pozivata vso demokratično mladino in vse prebivalstvo, da po svojih močeh prispevajo.

Protinarodno početje Margottijevega hlapca

Močnika je fašistični škof Margotti postavil v Solkanu za župnika že nekaj mesecev pred priključitvijo Primorske k Jugoslaviji. Njegova navzočnost se je takoj čutila: prej enotno ljudstvo se je začelo razdvajati, organiziral je razna ženska društva (Krščanske matere, Marijine družbe), ki so imela skrivoma sestanke. Ko so ljudske organizacije pozivale mladino na udarniško delo za regulacijo Lijaka, je on namenoma priredil razna romanja na Staro goro, na Sveto goro itd. Ko se je vse Slovensko Primorje pripravljalo na festival na Lijaku, da tam proslavi svoj največji praznik končne osvoboditve in priključitve k svoji domovini, je Močnik alarmiral vernike z organiziranjem priprav za nekakšno svoje svečano ustoličenje, ker je ravno takrat hotel na svečan način začeti svojo misijo apostolskega administratorja. Jasno je, da je vse to delal po Margottijevih direktivah in hotel s tem omediliti praznovanje tega velikega zgodovinskega dneva priključitve. Vse to je ljudstvo takoj spravedelo in ni dopustilo, da bi kdor koli kalil ta dan naše zmage. Zato ga je vrglo takrat prvič čez mejo kot protinarodnega elementa.

V Gorici je šel seveda takoj k svojemu gospodarju fašistu Margottiju in oba sta šla k goriškemu prefektu na obisk. Tam so po triurnem posvetovanju sklenili, da se Močnik na vsak način vrne v Solkan. In res nekega dne se je — ne ve se še kako — znašel ponovno v Solkanu. Začel je pisariti okrožnice, pastirska pisma, kjer je omenjal, da začnejo sedaj trdi dnevi za katoliško vero, namigujoč pri tem, da se morajo verniki pripraviti na nekakšno borbo, in jih hotel očitno tako pripraviti na odpor proti ljudski oblasti ter jih sfanatizirati. Vzdrževal je skrivne zveze s fašistom Margottijem, pošiljal je nekega bogoslovca Sonca Rada k Margottiju, v njegovi hiši so se stekala razna pisma protinarodne duhovščine na pr. ono župnika Marca iz Ajdovščine naslovljena na pobegle narodne izdajalce, ki so sedaj v Rimu. Bil je v stalnem stiku z znanim narodnim izdajalcem dubovnikom Klincem, znanim Margottijevim hlapcem.

Pri tem sta mu vneto in zvesto pomagala dekan Kretič in njegova kuharica. Dekan Kretič pa je že star zakleti sovražnik slovenskega ljudstva. Za časa narodno osvobodilne borbe, ko je bil župnik v Cepovanu, je ob kapitulaciji Italije uničil vse dokumente o fašistih in narodnih izdajalcih. Zato ga je že takrat ljudstvo izgnalo z osvobojenega ozemlja. Nato je živel v Gorici, kjer se je držal Margottijevega talarja vse do priključitve, ko ga je Margotti poslal v Solkan k Močniku. Zaradi teh njegovih zaslug pa ga je Močnik takoj povišal v dekana. Kretičeva kuharica pa je kakor tudi on imela tajne zveze z Gorico. Našlo se je na primer pisemce sledeče vsebine, ki ga je pisala v Gorico: «V nedeljo ni treba priti, ker je prenevarno, sem že imela sitnosti».

O vsem tem se je po Solkanu in okolici vedno bolj govorilo, in ljudstvo se je začelo vpraševati, kako je mogoče trpeti v končno svobodni domovini takšno legio in ekspozituro Margottijevih hlapcev.

V nedeljo 12. t. m. je OF imela v Solkanu veliko predvolivno zborovanje, kjer se je zbralo nad 5000 ljudi za volitve v krajevne ljudske odbore, ki jih je bila angloameriška uprava poskušala uničiti in preganjala naše ljudi ter pošiljala med nas domače izdajalce, da bi ji pomagali pri raznarodovanju našega ljudstva. Glavni govornik tov. Dujc Albin je poudaril dejstvo, da so nam imperialisti iztrgali Gorico kot gospodarski kulturno-prosvetni in politični center, da bi nam onemogočili naš nadaljnji razvoj. Odtrgali so cesto v Brda, hoteč dokazati, da Brda ne morejo živeti brez te prometne zveze. Mi pa bomo zgradili Novo Gorico in jo navezali z Brdi k domovini. Ob silnem navdušenju ljudstva se je prijavil za besedo govornik, ki je omenil, da se kljub priključitvi skriva v samem Solkanu človek, ki bi hotel po navodilih fašista Margottija, hlapca in zveslega izvrševalca prej Mussolinijevih, sedaj pa anglo-ameriških imperialističnih načrtov onemogočiti in ovirati ponovni gospodarski dvig osvobojene Goriške, razbiti enotnost ljudstva, ki si hoče zgraditi nov gospodarski in politični center in s tem dokazati, da je sposobno živeti kljub vsem podlim krivicam, ki so mu jih imperialisti prizadejali. Val ogorčenja se je dvignil med navzočo množico, ki je poiskala Margottijevega slugo in ga — upamo — enkrat za vselej poslala tja, kamor spada.

No, Močnika pa poznajo zelo dobro mnogi pošteni slovenski duhovniki in ne tajijo svojega nezadovoljstva z njegovim imenovanjem za svojega novega cerkvenega poglavarja. Med vsem duhovništvom pa je Močnik dobro znan kot eden najzvestejših Margottijevih hlapcev in vohunov. Zato ni čuda, da je znani goriški duhovnik prof. Ivančič, ko je zvedel za Močnikovo imenovanje, dejal: «Kako si je ta človek sploh drznil priti v Jugoslavijo?»

Wallace za prijateljstvo s slovanskimi državami

New York, 14. — Na banketu, ki ga je organiziral slovansko-ameriški kongres, je senator Pepper ostro kritiziral vlado ZDA, ker je zatajila potsdamski dogovor. Napadal je tudi imperialiste, ki želijo obnovo Nemčije, da bi se njene sile posluževali proti vzhodnim državam. Čeprav Pepper ni neposredno omenil Fosterja Dullesa, je dejal, da zavzemajo danes glavni podporniki ameriških monopolov, ki so svoj čas nudili vso podporo nacizmu važna mesta v vladi ZDA.

Na banketu so govorili tudi drugi govorniki, med katerimi bivši podpredsednik Wallace, ki je poudaril velike zmage slovanskih narodov posebno v Jugoslaviji. Potrebno je ojačiti napore za prijateljstvo med ameriškim ljudstvom in slovanskimi narodi, je zaključil Wallace, ker ZDA potrebujejo prijateljstva dinamičnih in naprednih držav.

Zmaga ljudskega bloka v Rimu

Kljub klevetam fašistične reakcije so demokratične sile na pohodu - Ameriško izkoriščanje petrolejskih vrelcev v Italiji

Rim, 14. — Pri nedeljskih občinskih volitvah je zmagal ljudski blok. Dokončni podatki so sledeči: ljudski blok 208.566 glasov (lansko leto 189.038); krščanska demokracija 204.247 (lansko leto 103.780); qualunquisti 63.472 (lansko leto 106.587); republikanski 36.701 (lansko leto 40.323); monarhisti 32.631 (lansko leto 36.072); saragatovci 24.967; fašisti M. S. I. (italijansko socialno gibanje) 24.620; liberalci 11.683; Patrissijevi fašisti 10.320; druge manjše stranke 6238. Razveljavljenih je bilo 24.371 glasovnic.

V političnih krogih poudarjajo, da je ljudski blok dobil 19.000 glasov več kakor lansko leto in to kljub odpadu saragatovcev, ki so bili lansko leto še v tem bloku. Kljub klevetniški propagandi desničarskega in fašističnega tiska proti delavstvu in kljub koaliciji fašistov, liberalcev, qualunquistov, demokristjanov in saragatovcev, ki so skušali za vsako ceno preprečiti to zmagó.

Dopisnik lista «News» iz Rima piše, da skupina ameriških inženirjev dela tajne priprave za izkoriščanje petrolejskih vrelcev v Emiliji. Poročajo namreč, da so tam važna petrolejska ležišča najboljše vrste. Razen tega imajo Američani namen zgraditi velike čistilnice v Bariju in Livornu za petrolej s Srednjega vzhoda in iz Italije.

Vprašanje bivših kolonij

Iz Londona prihaja poročilo, da so se namestniki štirih zunanjih ministrov, ki preučujejo bodočo ureditev bivših italijanskih kolonij, spórazumeli glede navodil, ki jih bo preiskovalna komisija dobila na pot po italijanskih kolonijah. Ta navodila vsebujejo točno vsebino poizvedb, ki jih imajo ugotoviti med domačini v kolonijah. Komisija mora tudi upoštevati mišljenje prebivalstva glede bodoče ureditve bivših italijanskih kolonij.

Komisijo bodo sestavljali predstavniki štirih velesil, dalje štirje svetovalci in pet do deset oseb tehničnega osebja. Komisija mora zaključiti svoje delo in predložiti poročilo najkasneje do 1. junija 1948. Kakor je znano, predvideva italijanska mirovna pogodba, da se mora vprašanje italijanskih kolonij urediti v enem letu po ratifikaciji.

Nennijevo stališče do KPI nezpremenjeno

Rim, 14. — Danes zvečer so se sestali predstavniki italijanske komunistične in socialistične stranke. Razpravljali so o dogovoru glede skupne akcije obeh imenovanih strank. Sestanka so se med drugimi udeležili Togliatti, Scoccimarro, Nenni, Basso, itd. Po poročilu «Anse» niso med obema strankama po zborovanju predstavnikov komunističnih strank v Varšavi in z ozirom na ustanovitev informacijskega urada v Beogradu nastali nobeni novi momenti, ki bi motili dosedanje odnose obeh strank, odnose, ki se ne bi izpremenili tudi zaradi pristopitve socialistične stranke k eventualni novi socialistični internacionali.

Tsaldaris je vohunil za Nemce in Italijane

Atene, 14. — Radio demokratične vojske poroča, da je vrhovna komanda demokratične vojske izdala odlok, ki proglaša moratorij vseh kmečkih dolgov za tri leta zaradi suše in zaradi terorističnih akcij minarhofašističnih tolp, ki so na tisoče kmetov prisilile, da zapustijo svoje domove, ter zaradi velikega padca cen poljedelskim pridelkom, ki ga je povzročila politika vlade.

Glede pisanja monarhofašističnega tiska o sestavi «komunistične vlade» v grških gorah poroča isti radio, da so te vesti tendenciozne. Monarhofašistični tisk je namreč pisal, da se bo «nova komunistična vlada» sestavila po navodilih «nove Kominterne». Te vesti, poudarja radio, širijo z namenom, da opravičijo ukrepe, ki jih je zadnje dni podvzela grška vlada v Atenah in Pireju.

Bivši poveljnik madžarskega glavnega štaba general Istvan Utassy, ki je sedaj ujetnik v Sovjetski zvezi, je izjavil, da je grški zunanji minister Tsaldaris med vojno vohunil v korist Madžarske Moskovski radio je oddajal pismo omenjenega generala, ki trdi, da je leta 1943 prejel in izročil italijanskemu in nemškemu glavnemu štabu informacije, ki jih je dal Tsaldaris o britanski vojski na Bližnjem in Srednjem vzhodu in o načrtu za zavezniško izkrcanje v Grčiji in Albaniji.

RIM. — Pred posebnim poročnim sodiščem v Rimu se bo jutri moral zagovarjati knez Valerio Borghese, ki je obtožen veleizdaje, ker je bil podpoveljnik glavnega štaba fašistične republikanske mornarice in poveljnik X MAS.

Stavka vozačev v Parizu

Pariz, 14. — Zaradi stavke delavcev in nameščencev na pariški podzemeljski železnici in na avtobusih je dobil Pariz danes dovela drugo lice. Ceste so prepolne kolesarjev, osebnih avtomobilov in kamionov. Vlada je ukazala policiji, naj zasede avtobusne remize. Tovorne avtomobile vodijo civilisti in vojaški vozači. Vojska je dala na razpolago nad 1000 vojaških kamionov, da na ta način vsaj deloma nadomesti prevoz množic.

Vladni predsednik Ramadier je po radiu govoril o tej stavki. Pariški tisk komentira tudi danes ta dogodek. «Humanité» piše, da ni pripisati golemu slučaju očitno povezanost nedeljskih govorov Bluma, De Gaulla in drugih proti komunistični stranki. Blumu je laže obrekovati komuniste, kakor pa dokazati obtožbe.

Delavci tovarn «Renault» so danes soglasno sklenili, da bodo prišli stavkati. Ta sklep so sprejeli na predlog zastopnika delavstva tovarne «Renault» in zastopnika delavcev in nameščencev Metro-a.

Delegacija FLRJ se poteguje za Žide v taboriščih na Cipru

Višinski izjavlja, da bi „mala skupščina" služila namenom vojnih hujskačev - OZN indirektno priznava Marshallov načrt

Lake Success, 14. — Švedska in ukrajinska delegacija sta v komisiji za Palestino predložili skupno resolucijo, s katero naj komisija izjavi, da sprejme osnovna načela, predlagana v soglasnem priporočilu večinske komisije, kakor tudi izvedene v načrtu priporočil, predloženih po tej komisiji glede bodoče vlade v Palestini.

V drugem delu te resolucije, predloženem samo po ZDA, je vsebovano priporočilo za ustanovitev posebnega pododbora, ki bi imel nalogo, izvesti natančen načrt glede razdelitve Palestine.

Voditelj zveze muslimanskih bratov je poslal arabski ligi poziv, v katerem zahteva od lige sklep, da morajo vse arabske države odpoklicati iz OZN. Liga naj nadalje pozove tudi orientalne in ostale muslimanske države, naj sledijo temu sklepu.

Pred neko mednarodno zvezo v New Yorku je govoril angleški laburistični poslanec Crossman in izjavil, da je angleška politika v Palestini postavila Anglijo v nasprotje z vsem ostalim svetom. Crossman je vztrajal, da mora Anglija odpoklicati iz Palestine ne samo svoje, temveč tudi policijo, ki naj odstranjuje Arabce in Židje. Kot član OZN za Palestino naj izvede razdelitev dežele, uredi naselitev in pošlje maloštevilno mednarodno vojsko za izvrševanje potrebnih ukrepov. Crossman je končal re: da bodo v Hajfi pristale štiri ladje, polne židovskih naseljencev, čim bodo Angleži zapustili pristanišče.

Bartley Crum, član angleško-ameriškega preiskovalnega odbora v Palestini je kritiziral postopanje angleških žev, ki so dobavili Arabcem s strelivom, izročenim ZDA, in izročila Fred Gwey, urednik revije «Nation», je zahteval, da bi morali veliki mufija aretirati in soditi kot vojnega zločinca.

Danes je jugoslovanska delegacija predložila posebni komisiji za Palestino poročilo, v katerem zahteva, da se dovoli židovskim beguncem, ki živijo v neznosnih razmerah v taboriščih na Cipru, naselitev v Palestini.

Ameriški delegat Dulles je v posebni komisiji izjavil, da bi predlagana začasna komisija glavne skupščine, kakor jo predlaga Marshallov načrt, samo preučevala vprašanja za dnevno red vsakega prihodnjega zasedanja glavne skupščine in da ne bi razpravljala o vprašanjih, ki bi bila na dnevnem redu Varnostnega sveta. Začasna komisija bi sestavljala poročila in dajala smernice glavni skupščini, dalje bi zbirala material o vprašanjih glede vzdrževanja miru in varnosti, nadzirala bi uporabo navodil glavne skupščine ter napravila poročilo za prihodnjo glavno skupščino.

Vsi poizkusi Dullesa, s katerimi je hotel zmanjšati učinek in namen svojega predloga, niso zalegli. Višinski mu je kratko odgovoril, da Sovjetska zveza odklanja ustanovitev te «majhne skupščine», kakor jo predlagajo ZDA, ker bi majhna skupščina služila samo vojnim hujskačem, poslabšala položaj OZN in jo upropastila.

Gospodarska komisija je zavrnila predlog Poljske, s katerim je zahtevala, naj OZN ne prizna nobenih drugih organizmov za reševanje gospodarskih in socialnih vprašanj razen OZN. S tem, da je bil ta predlog zavrnjen, je OZN indirektno priznala Marshallov načrt.

Boris Kidrič sprejel madžarsko delegacijo

Beograd, 14. — Člani madžarske delegacije so si v Rekovici pri Beogradu ogledali tovarno motorjev. V tovarni jih je sprejel minister za industrijo FLRJ Boris Kidrič. Delegat so ostali eno uro v tovarni in opazovali delo.

Obiskali so tudi beograjski izvršni ljudski odbor. Predsednik madžarske vlade Dinies je na pozdravne besede izjavil, da je madžarsko ljudstvo stopilo na pot, ki vodi do prave demokracije. Prišli smo sem, je dejal, s trdno željo, da ne krenemo s te poti in da ne bomo dovolili nasprotstev med našimi narodi, pač pa da bomo skupno hodili po poti demokracije.

Dvoletni gospodarski načrt v Bolgariji

Sofija, 14. — Bolgarski dvoletni gospodarski načrt ima namen postaviti bolgarsko gospodarstvo na nove temelje. V letu 1946 predvideva ta načrt že v prvi polovici leta zvišanje industrijske proizvodnje za 99%, poljedelske proizvodnje za 41% in rudarske proizvodnje za 43%. Za leto 1947 predvideva zvišanje pridelka žita za 120.000 ton, za leto 1948 za 280.000 ton v primeri z letom 1946. Načrt predvideva dalje povečanje orne zemlje za 200.000 hektarjev, v letu 1948 pa za 350.000 hektarjev.

Predvideva tudi zvišanje številovac za 22.5%, prašičev za 136%, perutnine za 11 milijonov glav.

Načrt predvideva dalje zvišanje proizvodnje kovin in električnega toka. Letos so začeli z gradnjo poslopij v kulturne, socialne in zdravstvene namene ter stavb za industrijska podjetja, med katerimi več tovarn. Letos so začeli gradnjo 16 hidrocentral. Zgradili bodo tudi 240 km vodovodov, 120 km železnic in 700 km novih cest.

Veliko pažnjo posveča načrt izboljšanju življenjskih pogojev ljudstva, ki se bodo v letu 1947 izboljšali za 45%, leta 1948 pa za 55%. Za zgradnjo stanovanjskih hiš in kulturnih ustanov je v prvem letu določenih 10 milijard levov, v drugem letu pa nad 12 milijard levov.

MUKDEN ODREZAN od ostale Kitajske

Splošna ofenziva ljudske vojske se uspešno nadaljuje - Ameriški imperializem neposredno podpira državljansko vojno

Mukden, 14. — Ofenziva kitajske ljudske vojske se nadaljuje z uspehom. Mukden je povsem odrezan od ostale Kitajske, in ljudska vojska je zavzela vso bližnjo okolico. Mesto, ki je bilo važno industrijsko središče, živi sedaj zelo primitivno. Večina tovarn je zaprtih, ker je ljudska vojska prekinila električne vode. Cena živil se je zadnjih 15 dneh podvojila. Premožnejši prebivalci so zapustili mesto z letali, veliko število pa se jih je pridružilo ljudski vojski. Prebivalstvo z napetostjo pričakuje velike bitke na mandžurski planjavi.

Čangkajškova vlada se zadnje čase, kakor poročajo listi, pogaja z ameriško vlado za novo posojilo. Neki list piše, da bodo «pripravljene načrte polagoma začeli izvajati».

Na Kitajskem se na splošno čutijo posledice ofenzive ameriških ekspanzionistov v zvezi z kuomingtangovo reakcionarno kliko proti naraščajočim demokratičnim silam kitajskega ljudstva. Državljanska vojna, ki jo je izzval kuomintang in ki jo neposredno podpira ameriški imperializem, nalaga ogromne stroške, ki jih mora nositi kitajsko ljudstvo. Ogromni vojaški izdatki so povzročili inflacijo in posledica tega je stalno padanje kitajskega dolarja. Leta 1937 je veljal ameriški dolar 3 kitajske, v septembru t. l. pa je bilo treba plačati za ameriški dolar 4500 kitajskih. Zaradi inflacije so cene silno narastle. Poleti leta 1947 so bile cene 31 tisočkrat večje kakor predvojne. Povsod vlada lakota in oborožene tolpe krožijo po deželi.

Po kapitulaciji Japonske je ameriška vlada dovolila kuomintangovi vladi posojila pod težkimi pogoji. Pred kratkim so ZDA prodale Kitajski 281 vojnih ladij in oborožile 60 kuomintangovih divizij. V zameno za to so si ZDA s «prijateljsko pogodbo o trgovini in plovbi» v novembru 1946 pridržale pravico nad kitajskim rudninskimi viri in tudi pravico do gradnje letalskih oporišč.

Ameriške družbe na Kitajskem se polaščajo petrolejskih vrelcev, premogovnikov, delajo širokopotezne gradbene načrte in poplavljajo Kitajsko z blagom majhne vrednosti, da s tem podpirajo ameriško industrijo.

V zameno za 11 vojaških oporišč na Kitajskem so ZDA obljubile opremo 20 kuomintangovih divizij, zajamčile posojila kuomintangovemu režimu ter obljubile dobavo letal in orožja. Za vse to prodaja kuomintangova vlada neodvisnost Kitajske in mir kitajskega ljudstva.

Nemške antifašistične stranke za plebiscit v Posarju

Berlin, 14. — Novoizvoljeni deželni zbor v Posarju bo v kratkem sklepal o načrtu nove ustave. Združeni odbor protifašističnih demokratičnih strank v sovjetski coni Nemčije je s tem v zvezi poslal političnim strankam v Posarju spomenico, v kateri jih poziva, naj ne nasedajo propagandi, ki obljublja posarskemu ljudstvu ugodnosti v primeru priključitve njihove pokrajine Franciji. Imenovani odbor vabi zaradi tega nemške posarske stranke, naj vztrajajo za izvedbo plebiscita. Posarje, tako zaključuje spomenica, mora imeti možnost odločati na demokratičen način in z ljudskim glasovanjem o svoji pripadnosti.

Hujskanje reakcije proti Jugoslaviji

Wall Street se poslužuje vlade čilske republike za izvedbo svojih ekspanzionističnih načrtov

Buenos Aires, 14. — Jugoslovanski predstavnik v Argentini, general Pirc je na tiskovni konferenci protestiral proti obtožbi čilske vlade. Izjavil je, da to ni ne prvo ne zadnje izzivanje, ki ga organizira mednarodna reakcija, in protestiral proti zadržanju nekaterih funkcionarjev argentinske policije do dveh diplomatičnih uradnikov, ki so bili izgnani iz Čileja.

General Pirc je odpotoval z letalom v Beograd, da poroča o dogodkih.

V zvezi s čilskim vprašanjem, ki je imelo mednarodni odmev zaradi prekinitve diplomatskih odnosov s Čilejem, objavlja «Borba» članek pod naslovom «Gangsterska diplomacija».

Članek piše, da ima čilska vlada, kljub temu da je figura druge vrste, ravno tako odvratno vlogo kakor njeni mandatni. Čilska vlada je opravičila svoje ravnanje z izgovori, ki pomenijo klevete proti Jugoslaviji. Čilska vlada govori o nekaterih Jugoslovanih, ki so prišli v Čile brez potnega lista. Gre za potne liste, izstavljene v Italiji in izročene jugoslovanskim izseljencem, vojnim zločincem, četnikom in ustašem; ti potni listi imajo vizum čilskega poslaništva v Rimu, zaradi česar je jugoslovanska vlada tudi protestirala pri čilski vladi. S tem je dokazano, da v Čile niso prišli komunisti, pač pa jugoslovanski fašisti, sovražniki nove Jugoslavije.

Glede na obtožbo, da Jugoslavija ustvarja v južni Ameriki opozicijsko strujo proti ZDA ter da organizira stavke v podjetjih, ki so last ZDA, ugotavlja list, da je nesmiselno govoriti o jugoslovanskem ogrožanju čilske neodvisnosti, ki jo je Wall Street že zdavnaj uničil, kajti Američani so vložili ogromne kapitale v Čileju, in sicer v razmerju 320 dolarjev za vsakega čilskega državljana. Industrija bakra, soitra in premoga je v ameriških rokah. 83% industrijskih družb je v tujih rokah. Nad 70% kmetov nima zemlje. To so uspehi tujega vmešavanja v Čileju.

Glede komunističnih celic ugotavlja list, da gre za navadne kulturne krožke, ki vodijo zakonito delovanje že nekaj desetletij med jugoslovanskimi delavci. Poudarit je treba tudi, da živijo Jugoslovani na področju Magagnanes kompaktno, to je na področju, kjer so med drugim odkrili petrolejska ležišča. Logično je, da skušajo sedaj s silo ogrožati tudi to lastnino jugoslovanskih državljanov.

List poudarja dalje, da so sprožili ostro kampanjo, da bi omilili udarec, ki jim ga je zadala varšavska izjava, in Wall Street se sedaj poslužuje čilske vlade za izvedbo svojih ekspanzionističnih načrtov.

Zilliacus za sporazum s Sovjetsko zvezo

Moskva, 14. — Skupina laburističnih poslancev, članov britanskega parlamenta je 7. oktobra pod vodstvom poslancev Zilliacusa prispela v Moskvo. Ogledali so si razne zanimivosti in ustanove. 13. oktobra jih je sprejel Molotov.

Zilliacus je izjavil, da ima namen pri prihodnji razpravi o zunanji politiki v parlamentu in tudi v laburistični stranki znova sprožiti vprašanje angleško-sovjetskih odnosov.

Zilliacus je dejal: «Jaz in moji prijatelji bomo desničarskim laburistom postavili sledeče vprašanje: «Ali se hočete ali ne pogajati s komunisti kot sestavnim delom delavskega gibanja ali pa mislite nadaljevati z delom za razkol med demokratičnimi silami?»

Hočete li podpirati politiko miru in prijateljstva s Sovjetsko zvezo, ki bo Veliki Britaniji omogočila rešiti njeno neodvisnost, ali pa mislite nadaljevati z vašo politiko, ki bo spravila Anglijo na državo tretjega reda in jo dovedla do vojne?» Zilliacus se je nato izrekel za nadaljevanje trgovinskih pogajanj med Anglijo in Sovjetsko zvezo in izjavil, da so ta pogajanja možna in zaželena.

Sličice z Žigosanja

Občine. Policijska postaja.

Mladenič 19 let - Slovenec, doma iz Križa, čaka na vrsto. Dve tovarišici mu pojasnjujeta, da mora paziti, da mu ne bi zapisali, da je italijanske narodnosti.

«Oh, meni je vseeno, podpisal bom, kar bodo napisali.»

Mladenič pride na vrsto in na vprašanje policaja:

*«

TRŽAŠKI DNEVNIK

Vojaška uprava naj odgovori

Nobena vlada in nobena doktrina ne zanika nekih upravnih načel. Vse vlade in vse uprave morajo zato dokazati z dejanji svojo dobro voljo, da ta načela spoštujejo in branijo.

Če se tedaj izkaže, da so se v vrhovno upravo vrinile osebe, ki ne zaslužijo zaupanja VU, če se pojavijo in so se pojavili primeri samovoljnosti, zlorabe in podkupovanja, mora VU to zatreti in po možnosti popraviti. Ko si je izbrala sedanja zaupna uprava STO-ja izvedence na vseh delovnih področjih, ustanovila pravne kontrole in posvetovalne urade, verjetno ni imela namena kršiti temeljna zakonska načela, ki so splošno priznana in uporabljena, ne da bi prevzela težke odgovornosti napram državam, ki jih ta zastopa. Pri tem mislimo na enakopravnost državljanov pred oblastmi in pred zakonom.

Ta enakopravnost, katere nosilec bi morala biti VU do najvišje mere, je zopet odpovedala. Gre za skupino učiteljev, v katero se zaganjajo s krivično besnostjo. Za to skupno slovenskih in italijanskih učiteljev pa veljajo tudi posebni, pravni in moralni pojmi.

Proti tem krivicam so pred meseci protestirali zastopniki vsega italijanskega in slovenskega učiteljstva brez razlike strank. Ze način, kako se je postopalo pri epuraciji, je nudila enim obsežne možnosti obrambe, prizivov in neverjetnih oprostitev, proti drugim pa je služila epuracija kot pretveza za uporabo samovoljnih ukrepov in sistemov, ki jih ne uporabljajo niti proti zločincem, zasačenih na dejanju. Izdajajo se kazenske odredbe brez vsake motivacije, krečjemu se sklicujejo na F. S. S.

Ne smemo se tedaj čuditi, če je marsikdo predlagal, da se črta oni «F».

Za ene: sprejem v službo, potrditev v službi, možnost priziva itd. Za druge pa premestitev v drug kraj ali pa na nižji položaj brez utemeljitve, kadar gre za Slovence, ki se ne pokoravajo malemu «rasu» ki ga je postavil zavezniški funkcionar, ki res ni zapustil častnega spomina.

Vprašamo vodilne osebe pri VU, ali so jim znane nezakonitosti in samovoljna politična preganjanja, ki nasprotujejo temeljnim pravnim načelom in nimajo niti videza korektnosti. Soglašate s tem, da veljajo isti zakoni za Slovence in Italijane? — Ali pozna VU «rasa» in odobrava njegov despotizem? Ali odobrava VU sistematično pristranost na škodo najboljših slovenskih učiteljev, ki jih zlobno preganjajo s provokacijami in ovadbami o fantastičnem političnem delovanju, kakor za časa nacifašizma?

Z zaupanjem pričakujemo tokrat skorajšen odgovor z dejanji, ne z besedami.

Sindikalna enotnost

se bo uresničila tudi mimo voditeljev DZ

Predvčerajšnjim zjutraj je OOSS prenehal s svojimi sejami, ker Delavska zbornica noče, da bi se nadaljevale volitve za sindikalno enotnost.

Ko je bil OOSS 1. novembra preteklega leta ustanovljen, je to pomenilo veliko zmago za delavstvo, saj so se zavedali, da je le v enotnosti možnost za dosego vseh njihovih zahtev. Zato se ne smemo čuditi, če se sovražniki delavskega razreda niso sprijaznili s svojim porazom in že v prvih stikih med obema sindikalnima organizacijama so se začele porajati ovire, ki naj bi preprečile uresničenje enotnosti.

Posledica teh spletk je, da je doslej volila samo ena tretjina delavcev. Tudi v tovarnah, kjer so bili ustanovljeni enotni odbori, so le nekateri izvrševali svoje funkcije. V mnogih podjetjih obstojajo enotni odbori samo po imenu, česar niso krivi Enotni sindikati.

Na predvčerajšnji seji so ES zahtevali, da bi bila prva točka dnevnega reda vprašanje sindikalne fuzije. Pri tem niso izražali le volje članov ES, temveč tudi članov DZ, ki so v mnogih primerih dokazali iskreno voljo po enotnosti. Voditelji DZ so še enkrat odklonili razpravljanje o tem vprašanju, češ da je treba, da se prej ustvari primerno ozračje. Pri tem so pozabili, da bi prišlo najprej do pomiritve, če bi se v OOSS-u potegovali za enotnost. Če delavci vedo, da njihovi zastopniki v tej ustanovi niso sporazumni, tedaj je jasno, da to ne more prispevati k pomiritvi.

Ne glede na to da določa pariški protokol, da se OOSS ustanovi predvsem zato, da čimprej privede do enotnosti delavstva. Kdor noče, da bi v OOSS-u razpravljali o fuziji, hoče vzeti tej ustanovi vso njeno življenjskost. In res je tudi eden izmed zastopnikov DZ priznal, da je bil OOSS ustanovljen v glavnem s tem namenom. Kdor pozablja ta dejstva, noče biti zvest sklenjeni pogodbi in izdaja delavstvo.

Razpravljanje o gospodarskih in tehnično pogodbenih vprašanjih se lahko vrši med sestanki obeh organizacij izven OOSS-a. Te misli so predvčerajšnjem zjutraj na sestanku iznesli zastopniki ES, toda voditelji DZ niso hoteli o tem ničesar slišati in njihova nepopustljivost je povzročila prekinitev seje.

Toda akcija za sindikalno enotnost se ne ustavlja. ES bodo porabili vsa sredstva, ki bi dovedla k enotnosti in bodo podprla vse pobude v tem smislu. Že več mesecev tega so delavci v nekaterih tovarnah izvedli fuzijo. Pri tem so šli mimo svojih voditeljev. Korakati moramo sindikalni enotnosti naproti s sedanjimi voditelji ali brez njih, in kjer voditelji ne stopijo na čelo množic, jih te množice pustijo za seboj.

SLOVENCI, SKRBITE ZA SVOJEGA DIJAKA! DARUJTE ZA DIJAŠKO MATICO!

Z Aquedota na razstavo

Razgrajači v Aquedota so se sinoči pojavili na Tržaški razstavi. Kakor ni težko uganiti, je bil predmet njihovega «delovanja» za slavo in čast «italianissimega» Trsta — jugoslovanski del razstave. V oddelku za sadje in sadne proizvode so ti nosilci dvatisočsedemstoletne kulture vtikali svoje umazane prste v razstavljene vzorce marmelade, v oddelku, kjer so razstavljene slovenske, hrvatske in srbske knjige, so te knjige odpirali in vanje pljuvali in počenjali druge njih in njihovih voditeljev dostojne čine. Policaji, pazniki, vodstvo razstave, kakor tudi nadzorstvo vojaške uprave ni seveda opazilo ničesar...

Ko so se vračali domov, pa so pobalini začeli legitimirati pedine obiskovalce razstave. Tudi tega policija ni videla.

Do kdaj?

Razpravi se nadaljujeta

Na sodni razpravi, kateri predseduje kap. Leaning, bi morala govoriti kot obremenilni priči že znani polkovnik agent Pagnotta in ing. Coassini, uslužben na uradu za javna dela. Vendar pa ju ni bilo. Vseeno pa ni razprava izgubila ničesar na svoji privlačnosti. V ospredje vsega dejanja prehaja uradnik na uradu za javna dela Sonnblicher in stari pretkani lisjak ing. Luppis, ki se je kot priča na razpravi o javnih delih št. 1. skušal obnašati pot nekakšen dvorni norček in zmanjševati svojo odgovornost. Včeraj je namreč tožilec dr. Marcucci obtožil Sonnblicherja, da je prekršil proglas št. 1. VU in paragrafe 479 in 510 italijanskega kazenskega zakonika, ker je s kapitanom Cockerhamom in z ing. Luppisom ponaredil nek uraden obrazec za oddajanje javnih del. Pri oddaj. del gradbenemu podjetju Navarri so izpolnili uradni obrazec kakor, da bi oddali delo podjetju na javni licitaciji, v resnici pa te licitacije za ono delo sploh ni bilo. Tako se je krog tatov in sleparjev nekoliko razširil, kajti s tem je položaj ing. Luppisa, ki je bil naravnost odvzeta na razpravi javnih del št. 1, omajan. Na popoldanski razpravi je sodišče zasedalo le nekaj minut. Ker je bil priča ing. Coassini, še vedno odsoten, je sodišče razpravo odgodilo na jutri zjutraj.

Na razpravi, ki ji predseduje major Reaks so govorile obtožilne priče, med temi sta bila dva uradnika iz urada javnih del, ki sta razjasnila neke podrobnosti pri oddajanju gradbenega materiala gradbenim podjetjem. To je prišlo na dan, da je podjetje Giungi, kateremu je kap. Squire določil določeno količino opeke, sprejelo dejansko manj.

Tretja skupina gradbenikov pred sodiščem

Včeraj popoldne je prišla pred višje zavezniško sodišče tretja skupina gradbenikov, ki so zapleteni v škandal javnih del. Člani te skupine so: Mahne Josip, Panfili Josip, trgovec Toros Henrik, Mazzacoratti Atilij, Lanari Anton, Svagel Hektor, Svarc Janko, Lionetti Franc, Sereni Enzo, Breitner Ervin in dva Američana, Fay Griffith in Bevan Donald. Prvi je predsednik družbe «American Ingeneering Co», drugi pa ravnatelj podružnice te družbe v Trstu. Vse te obtožence brani jo odvetniki Pollucci, D'Angelo, Jona, Turola, Sardos, Giannini, Anoscia, Terero in Cavaglieri.

Levji delež pri tem pa ima g. Pollucci, ki brani kar 6 obtožencev.

Takoj na začetku je predsednik sodišča kap. Aleksander Robertson poklical obtožence in jim prečital obtožnico. Vsi obtoženci pa so izjavili, da se ne čutijo krive. Takoj za tem je predsednik opozoril obtožence, da morajo položiti kavcijo legalnemu uradu VU, če žele biti izpuščeni na začasno svobodo. V ta namen je sodišče določilo tele pogoje: 1.) 5 milijonov lir kavcije za vsakega obtoženca razen Svaglja Hektorja za katerega je predsednik določil 3 milijone lir kavcije; 2.) da morajo ostati obtoženci ves čas v Trstu in 3.) da morata oba Amerčana izročiti svoje potne liste policiji.

Po nekaj minutnem premoru so spregovorili odvetniki, ki so delovanja za nekatere obtožence predlagali nižjo kavcijo zaradi pomanjkanja tekočega denarja, deloma da bi kavcijo izplačali tako, da bi legalni urad VU zapenil dobro metja podjetnikov. Sodišče pa je vse te predloge odbilo in ostalo pri svoji odločbi. Predsednik sodišča se je namreč postavil na stališče, da so ti gospodje kot podjetniki imeli opravka z milijoni in zaradi tega 5 milijonov ni previsoka vsota vendar pa naj odvetniki vložijo prošnjo in naj pismeno utemeljijo zakaj predlagajo znižanje vsote.

S čitanjem obtožnice se je razprava končala, nadaljevanje bo pa sodišče naknadno odredilo.

Mladinci in pionirji, kupujte časopis GLAS MLADIH. 17. oktobra izide v časopisu «Glas mladih» stalna pionirska priloga «Miheo in Jakec».

MLADINCI, PIONIRJI!

Kupujte — čitajte — širite

GLAS MLADIH!

Šoli pri Sv. Jakobu sta popravljeni

Včeraj dopoldne okrog 11. ure je zastopnik polk. Gardnerja, poročnik Monici uradno otvoril v Istrski ulici obe šoli, namreč Scipio Slataper in R. Timeus. Ni nam znano, kdo vse je bil povabljen na otvoritev, ker naš list ni prejel povabila da bi poslal svojega zastopnika na svečanost.

Po šestletnem presledku je šentjakobski okraj končno zopet prišel do svojih šol. Že 1941. leta so obsežno poslopje preuredili v vojaško bolnico. Tudi Nemci so med svojo okupacijo imeli v njem bolnike in ranjence. Letalsko bombardiranje 17. februarja je poslopje močno poškodovalo in šele proti koncu lanskega leta je VU dala nalog uradu za javna dela, da naj poskrbi za popravilo poslopja.

Popravilo je trajalo leto dni ter so pri delu zaposlili povprečno 80 delavcev. Skupaj je bilo opravljenih 23.920 delovnih dni. Celotni stroški za popravilo so znašali nekaj nad 47 milijonov lir.

V poslopju je ljudska in obrtna šola ter imata obe skupaj 51 učilnic. Ker je ljudsko-šolskih učencev 1500, bodo obiskovali pouk v dveh izmenah. Na obrtni šoli je vpisanih 500 učencev. Obnovili so tudi šolske klopi, kjer so uvedli novost, da ima vsak učenec svojo klop, ki se lahko poljubno preloži in prilagodi zahtevam pouka.

Z veseljem beležimo to novo pridobitev šentjakobskega ljudstva, ki bo po tolikšnem presledku zopet lahko poslalo otroke v dostojne šolske prostore, ki bodo malčkom v znatni meri olajšali pouk. Pričakujemo, da bo VU v čim krajšem času popravila in vrnila svojemu namenu tudi ostale tržaške šole. Pri tem seveda računamo in pričakujemo, da bodo tudi slovenski otroci prišli do primernih in zadostnih prostorov in da se ne bodo ponavljali primeri kot v ulici Donadoni in Sv. Frančiška, kjer so slovenskim otrokom zelo skopo odmerjeni prostori in bi jih nekateri šovinisti še od tam radi izrinili.

Dijaški teden
18.-26.-X.

Olajšajte šolanje našemu dijaštvu! Prispevajte v dijaški sklad!

Divjega lovca so prijeli

Posebni oddelek civilne policije, ki patrulira po obmejnem ozemlju, je zalotil pred dnevi v gozdiču pri Bazovici železničarja Jožefa Torcella iz ulice Collautti 4, ki je skrivaj lovil v dotičnem gozdu. Ker Torcello ni imel dovoljenja za lov, so ga aretirali in prijavili oblastem.

S stanovanjskim uradom se je skregal

Sergij Martelanc iz Furlanske ceste 225 je napravil že celo vrsto prošenj na stanovanjski urad, da bi mu dodelili primernejše stanovanje. Sedaj namreč stanuje v majhni sobici skupaj z ženo in otrokom. Na stanovanjskem uradu pa so ga tolažili samo z obljubami, ki niso bile nikoli izpolnjene. Martelanc je videl, da kdor ima denar, lahko dobi stanovanje, revež pa mora čakati. Zato je tudi on izgubil potrpljenje in se je prejšnji dan šel kregat na stanovanjski urad, potem ko je spil nekaj kozarčkov za korajžo.

Uradniki pa so poklicali policijo, ki je Martelanca aretirala. Na glavni policiji so ga zaslišali in ga izpustili, ker so videli, da ni nič čudnega, ako je mož pri takem poslovanju stanovanjskega urada izgubil živce in morda malo preveč robato povedal uradnikom resnico.

Izleti

Slovensko gospodarsko udruženje nje obvešča člane, da priredi «Adria-Express» 25.-29. oktobra izlet v Zagreb. Vpisovanje tudi v društveni pisarni do sobote 18. t. m.

Zveza dijakov Trsta in ozemlja priredi 19. t. m. ob priliki «Dijaškega tedna» izlet v Portorož. Odhod bo ob 8. uri zjutraj.

Radijski sporedi

v sredo 15. oktobra

TRST II

11.30. Dopoldanski koncert. 12.00. Novi svet. 12.10. Reproduciana glasba. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Pester spored slovenskih pesmi. 13.30. Ritmična glasba za klavir. 13.45. Pestra glasba. 14.15. Zgodovina 19. stoletja. 14.28. Čitanje sporeda. 17.30. Simfonična glasba. 18.00. Glasba severnih skladateljev. 18.30. Svetovna književnost. 18.45. Vesele melodije. 19.00. Radijska povest. 19.10. Partizanske pesmi poje Majda Lovšetova (Prenos iz Ljubljane). 19.30. Operne arije. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Slovenske pesmi pojeta Šeuka Anica in Okroglič Nada. 20.15. Simfonična glasba. 20.45. Po vsem svetu. 21.00. Glasba po željah. 21.30. Pester večer — Izvajajo člani SNG. 22.00. Južnoameriška plesna glasba. 22.20. Lahka glasba. 23.00. Serenade in romance.

Sindikalno prebujenje v Bujščini

Pred nekako štirimi meseci se je v Bujščini pričelo z ustanavljanjem sindikalnih odborov po večjih centrih in vaseh. Delavci in kmetje so takoj spoznali važnost, ki jo bo imela ta organizacija, ki je odločno posegla s svojim vplivom in delom v odnose med nekaterimi izkoriščevalci in bivšimi koloni. Če se je primerilo še po izvedbi agrarne reforme, da so delavci nudili gospodarjem delo svojih rok za nekoliko koruze in kakih sto lir v nedeljo, vidimo, kako se je do današnjih dni obdržal nekdanji fevdalni sistem.

Tem, za današnje čase tako nezdravim razmeram, so prav Enotni sindikati skupno z ljudskimi oblastmi napovedali najostrejšo borbo. Tako so pri Sv. Lovrencu razkrinkali brata Jugovac, ki so se nekako izmaknili agrarni reformi in še nadalje zahtevali od najemnikov 50% vseh pridelkov. Iz istih vzrokov so bili zakrinkani v Karštah Martinčič Anton, Martinčič Marko in Krevatin Peter. Se bolj pa osvetljuje delo sindikatov v korist včerajšnjim kolonom — današnjim kmetom primer veleposestnika advokata De Franceschia v Segetah. Temu je agrarna komisija pustila od 400 ha zemlje še 10 ha, da je lahko razpolagal z njo po svoji uvidevnosti. V tekočem letu se ni naštelo najmanj pritaknil zemlje, tako da je ostala v skrajno zanemarjenem stanju. Sindikalna komisija je skupno z krajevnimi oblastmi sklenila, da se odvzame še to zemlijo in dodeli v skupno obdelavo prejšnjim kolonom. T. so ob izvedbi agrarne reforme pokazali veliko razumevanje za skupnost. Ker ni bilo toliko živine, da bi lahko vsak kolon dobil po eno glavo, so se dogovorili, da bo živina skupna last. Tako dobiva prejšnji srednjevški sistem izkoriščanja oblike napredne obdelovalne zadruge.

Do sedaj je bilo v Bujščini postavljenih že 33 krajevnih in tri je mestni sindikalni odbor. Članov spisanih v ES je 2557. Na pobudo sindikatov se bo prihodnje dni otvoril v Novem gradu tečaj za kmetijstvo. V Umagu pa se že vrši večerni tečaj za hrvatski jezik in se bo te dni otvoril tudi kmetijski tečaj.

V tednu sindikatov so se obvezali, da bodo izboljšali delo odborov in zvišali število članov za 50%.

Sindikati so v Bujščini pridobili v kratkem času veliko zaupanje kmetov in delavcev. V velikem številu se udeležujejo sestankov, na katerih izražajo svoje želje in dajajo predloge za izboljšanje.

Kako je z ribjim trgom

V zadnjih nekaj dneh je prišlo v glavno ribarnico v Trstu okrog 850 stotov raznih rib. 200 so jih poslali iz Pulja, Poreča in bližnjih krajev, 500 iz koprskega okraja in okrog 150 stotov iz Gradeža in drugih italijanskih pristanišč. Zdi se pa, da te količine ne zadostujejo, ker so se ribe zadnji čas precej podražile. Tako so na primer sardele poskočile od 280 na 400 lir in skombri od 280 na 360 lir. Predvidevajo, da se bodo ribe še bolj podražile ker veter ovira ribolov večjega obsega.

Branjevci stavkajo

Branjevci v pokritem trgu v ul. Carducci, na Ponterossu, pri Sv. Jakobu in drugod po mestu so včeraj stopili v stavko.

Že decembra lani so se obrnili na VU, da bi odpravila maksimiranje cen, ki veljajo samo za trgovino na drobno, ne pa za ono na debelo, kjer delajo trgovci po svoji volji. Z odpravo maksimiranih cen bi se podražilo luksuzno blago, dočim bi se pocenilo blago navadne vrste. Branjevci so predlagali, naj bi ukinili maksimiranje sprva samo začasno, za poskušnjo.

Ker pa VU in urad za cene nista hotela ničesar slišati o tem predlogu, so imeli branjevci v nedeljo zborovanje in napovedali stavko, ki se je včeraj v resnici začela in vseh 1052 branjevcev in zelenjadnih trgovcev je prenehalo s prodajo. Upajmo, da bo danes prišlo do sporazuma in ne bo ostalo mesto še nadalje brez sadja in zelenjave.

Ob zaključku lista smo prejeli vest, da se je včeraj vršila na prefekturi seja, katere so se udeležili komisar tržaške cone, nadomestni častnik načelnika gospodarskega oddelka in predstavniki društev malih trgovcev in trgovcev na drobno. Po seji sta navedeni društvi izjavili, da sta sporazumni s tem, da trgovine z zelenjavo in sadjem ter prodajalci na trgu danes 15. oktobra spet začnejo prodajati.

Pogajanja se bodo nadaljevala.

KOLEDAR

Sreda 15. oktobra
Sever, Gorazd
Sonce vzhaja ob 6.22, zahaja ob 17.16. Dolžina dneva 10.54.
Jutri 16. oktobra
Gal, Hotimir

Spominski dnevi

1844 se je rodil v Vrsnem pod Krnom «goriški slavček» Simon Gregorčič.
1925 je bil izdan dekret, s katerim so odpravili vsakršno uporabo slovenskega jezika na sodnijah v Slovenskem Primorju in postavili globe za kršitev te odredbe.
1943 je patrulja II. bataljona udarne brigade S. Kosovela razorožila posadko karabinerjev v Prvačini.
1944 so naše enote napadle na cesti Trst-Gorica avtomobilsko sovražno kolono ter uničile dva kamiona in pobile 25 sovražnikov.
1946 je bila zaključena v Parizu mirovna konferenca 21 držav, ki je trajala 79 dni.

V šoli mora vladati resnost, ki dopušča šalo.

Preskrba

Delitev sladkorja. Po 300 gr sladkorja dobijo na posebno nakaznico brezposelni, upokojenci in reveži. Cena je 260 lir za kg.

Zaključek razdeljevanja. Danes 15. t. m. se konča delitev testenin in masti.

Enotni sindikati

Kmetijska stroka. V petek 17. t. m. ob 17. uri bo izredni sestanek za vse referente, zaupnike, predstavnike za kmetijstvo in celoten odbor v ul. Imbriani 5.

Tiskovni urad. 16. t. m. ob 17.30 bo v ul. Monfort 3 sestanek tiskovnih referentov tovarniških odborov težke in srednje industrije.

Rojstva, smrti in poroke

Dne 14. oktobra se je rodilo 11 otrok, umrlo je 6 ljudi, porok pa je bilo 9.

CIVILNE POROKE: trgovec John Sassom in zasebnica Milica Radmanovič.

CERKVENE POROKE: agent C. P. Lorenzo De Corte in nalakarica Egle Radiani, uradnik Riccardo Capotto in šivilja Karmen Cravagna, uradnik Marij Sovrano in zasebnica Helena Interdonato, železničar Julij Rigo in modistka Jolanda Bonifacio, barist Salvator Soppelsa in šivilja Bianca Toppoli, mornar Aleksander Micheli in tiskarniška delavka Irma Matiazzi, natakar Ivan Palin in zasebnica Olga Mari, agent C. P. Osvaldo Sartori in dninarka Rosina Falconetti.

UMRLI so: 42-letna Cecilija Prigerio, 50-letni Anton Vatta, 59-letna Diomira Canaur.

Radijske poslušalce opozarjamo

da bo v sredo 15. t. m., zanimiva vesela oddaja: «Pester večer s Franom Milčinskim starejšim». Člani SNG bodo izvajali odlomke iz del tega znanega slovenskega humorističnega pisatelja.

Povečana oddaja plina odložena

Trst, 14. (AIS) — Zaradi tehničnih težav pri podjetju «ILVA» je bilo treba preložiti povečano oddajo plina za Svobodno ozemlje od 15. t. m. na približno 30. oktober 1947.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za stavkajoče in družino pok. Castagne so darovali sledeči udeleženci cestne železnice Trst-Opčine (po 100 lir): Vaclik Matija, Popič Rudolf, Suligoj Alojz, Zlobec Alojz, Malalan Leonard, Husu Miroslava, Ferluga Bruno, Blaganja Marc, Dionizijo Madeo, Pače Karel, Wilhelm Rudolf, Tatina Andrej, Sancin Viktor, Daneu Ferdinand, Vidali Stanislav, Ferluga Danilo, Gelb Branko, Daneu Jože, Gruden Miroslav, Vaclik Stano, Furlan Viktor, Pečar Josip, Sosič Franc, Furlan Viktor, Grižnik Ivan, Sosič Viktorija, Maver Andrej.

Po 50 lir: Sosič Jože, Klemenčič Franc, Sosič Celestin, Milič Ivan, Budai Josip, Ban Leonard, Lazzaki Leopold, Sosič Valentin, Grčič Karel, Hrovatin Virgilij, Sancič Karel, Cebulec Stanko, Ferluga Sandro, Skrlavaj Franc, Vidau August.

ASIZZ s Kontovela je darovala mladinskemu domu v Portorožu 5 kosov perila in oblek. Otroci pokojnih borcev se darovalcem prisrčno zahvaljujejo.

KINOPREDSTAVE

ROSSETTI. 16.00: «Veličastveni valč k», (življenje J. Straussa), Louise Rainer, Fernand Gravet in Milica Korjus.
SUPERCINEMA. 16.00: «Noč v Riu», Alice Faye.
KINO OB MORJU. 16.00: «Roman ob zvokih valčka».
FENICE. 16.00: «Martin Eden» R. Ford in C. Trevor.
FILODRAMMATICO. 15.45: «Zgubljeni dnevi», Ray Milland in Jane Wyman.
ALABARDA. 16.00: «Pustolovščina na planinah».

Odg. urednik DUSAN HRESCAK
Tisk Stabilimento Tip. Trieste

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je v nedeljo 12. t. m. nenadoma preminul naš preljubljeni mož in oče

Rudolf Bavdaž
posestnik in aktivist OF.

K večnemu počitku ga bomo položili danes dopoldne na farno pokopališče v Avčah.

Naj mirno počiva v svobodni zemlji, za katero se je boril in žrtvoval svoje življenje.

Avče pri Kanalu 15. oktobra 1947.

Globoko žalujoči žena ELZA in otroka IVAN in LENCKA.

FIZKULTURA

Tekme v orodni telovadbi

V nedeljo so se vršile v Skednju tekme v orodni telovadbi. Tekmovanja so se udeležili atleti, ki so nastopili na balkaniadi: Moški: 1. Stergar Miloš 111,34 točk, 2. Janovski Vlado 97,36, 3. Dolgan Marijan 93,83, 4. Zerjal Marijan 87,76, 5. Reinhard Enij 67,20, 6. Mesesnel Silvan 60,82 točk. Ženske: 1. Lavrenčič Devana 84,30 točk, 2. Lavrenčič Milena 83,50, 3. Jankovič Adrijana 82,29, 4. Suban Neva 78,31, 5. Lenardon Renata 69,80 6. Macarol Egle 56 točk. Sodniki Pertot Stanko, Cesar Franc, Sancin Karel, Ličen Zora in Krajger Breda.

Tekme za nogometni pokal FLRJ

Krim-Murska Sobota 3:0; Garnizija Ljubljana-Litija 7:0 (1:0).

Finale mladincev

Finalna pokalna nogometna tekma mladincev se je končala z rezultatom: Enotnost (Ljub.)-Rudar (Trbovlje) 2:0 (0:0).

Madžarska-Romunija

Nogometna tekma Madžarska: Romunija se je končala z rezultatom 3:0 (3:1).

Gorsko prvenstvo Slovenije na progi Planina-Postojna

V nedeljo 19. t. m. ob 14. bodo priredili avtomobilske tekme za gorsko prvenstvo na progi Planina-Postojna.

Proga je dolga 5 kilometrov in ima po vsej dolžini dvanajst serpentin, od katerih nekatere v kotu 1800. Vzponi iz serpentin so izredno ostri in dosegajo v nekaterih točkah kot 45°.

Madžarska osvojila balkanski pokal

Z nogometno tekmo Bolgarija-Jugoslavija so bile zaključene nogometne tekme za balkanski pokal in je vrstni red naslednji:

Madžarska	4	4	0	0	18:3	8
Jugoslavija	4	3	0	1	11:7	6
Romunija	4	2	0	2	8:8	4
Bolgarija	4	1	0	3	5:14	2
Albanija	4	0	0	4	2:13	0

Hajduk-Mornar 5:1. V nedeljo je bila na igrišču FD «Hajduka» prijateljska nogometna tekma med «Hajdukom» in moštvom jugoslovanske vojne mornarice «Mornar», ki se je končala z rezultatom 5:1 (0:1) za «Hajduka». Sodil je Lemešič.

Tržaški košarkarji v Zadru

V soboto in nedeljo je gostovala v Zadru sindikalna reprezentanca Trsta. Odigrala je dve tekmi in obe izgubila z rezultatoma 43:19 in 39:33.

Poraz praške Slavije v Budimpešti. V sredo je bila v Budimpešti odigrana mednarodna nogometna tekma med praško «Slavijo» in MTK. Zmagali so Madžari s 3:2 (0:1).

CIRIL KOSMAČ

KRUH

II.

«Nikar se tako ne ženite, saj vas lahko še kap zadene, ker ste od božje besede in zgage preveč rejeni», je mirno dejal berač.

«Kap, kap, kakšna kap!» je izbruhnila gospodinja, toda «baron baronasti» se ni več menil za njene izbruhe. Stopil je k mojemu oknu in me prosil za cigaretni papirček. Obrnil je žepe, stresel prah v žuljavo dlan, si zvil cigareto, jo prižgal in se spet naslonil na ograjo. Puhal je modrikast dim za vetrom, zvijal ustnice, skušal delati kolobarje ter se rahlo nasmehnil, kadar se mu je posrečilo.

Soseda je še naprej pridigala o kapi, o hvaležnosti in vesoljni pokvarjenosti. Med drugim je tudi povedala, da jaz kajpak držim z beračem, ker sam nič nimam. «Baron baronasti» pa je tu pa tam kaj malega pripomnil, da bi se predstava prenaglo ne končala.

Nasmehnil sem se in stopil od okna. Zvil sem si cigareto, prekrižal roke na hrbtu in se spet odpravil na sprehod od stene do stene. Zdaj se nisem več zatopil v «notranje duševno delo», pač pa sem res razmišljal.

Kaj pa je prav za prav kruh? Nekaj čisto navadnega in preprostega: iz pšenične ali druge moke zgneteno, skvašeno, v različne oblike razrezano in v peči pečeno testo. Poznam bel in črn kruh. Bel je pekovski, ki mu pri nas kmetje in delavci pravijo sapa, ker nič ne zaleže, ali pa pečen doma in dobro podprt z maslom, jajci in mlekom, da se kar topi v ustih. Črn kruh je lahko rženi, ki je precej drag in v častih tudi pri nekaterih gospodi, ker pravijo, da je zdrav; ovsen, ki se s svojimi resami otrokom zatika v grlu, da morajo kajkrat celo bruhati, ter koruzen, s katerim sem se na kmetih največkrat srečal. Kadar ga je mama vsajala v peč, je vsak hlebec posebej prekrižala in rekla: «Bog in sveti duh naj ga dvigneta.» Toda bog in sveti duh sta ga vselej stlačila, da je bil komaj dva prsta visok. Ta kruh je bil dva dni čudovito svež in sladak, potem pa je otrdel kakor kamen in če ga je jedel stari oče, je točil sline in težil, da ga peče zgaga.

Kruh, ki ga je meni rezalo življenje, je bil najrazličnejših vrst in po navadi tudi skop in grenak, da sem lahko taval po cestah, zalival grižljaje s solzami, preklinjal in razmišljal. Toda v najhujših urah sem se v mislih vselej vrnil v svojo vas; ustavil sem se sredi poti, se zravnal, se nasmehnil in si rekel:

«Ah kaj, kruh tudi ni vse. Okoulnokou je ob kruhu celo umrl, kakor pravijo pri nas.»

Spomladi leta 1919 se je pojavil v naši vasi čokat, širokopleč, bradat možakar, oblečen v še dokaj dobro ohranjeno vojaško obleko in z majhnim, lastovičjemu gnezdu podobnim oprtnikom na trčatem hrbtu. Mož je zelo malo zahajal med ljudi. Le redkokdaj ga je kdo srečal na kolniku med njivami in travniki. V vas pa je prišel samo vsak teden enkrat in še takrat se je vedel zelo bojazljivo in previdno. Počasi in neslišno je odprl vrata v trgovino, jih zaprl za sabo brez najmanjšega šuma in se s hrbtom naslonil nanje, kakor bi se bal, da bi ga kdo napadel iz zasede. Potem je preplašeno švignil z velikimi črnimi očmi po prostoru, sklonil glavo, glasno pihnil sapo skozi nos in s pritajenim, motnim glasom zašepetal:

«Tri štruce kruha in pol kilograma sira.»

Ko mu je trgovka pripravila, je stopil bliže, položil denar na mizo, spravil kruh čez ramo v oprtnik in prav tako naglo in neslišno odšel. Planil je od hišnih vrat, se nenadoma ustavil, se ozrl na obe strani, stresnil z glavo in bliskovito švignil pod cesto. Spustil se je čez travnike in izginil v vrbovju ob reki.

Govoril ni z nikomer. Ni bilo človeka v vasi, ki bi se lahko pobahal, da je z njim izmenjal besedo. V gozdu pa si takoj naletel nanj. Če si šel po kolniku, ki je vodil preko pobočja, je nad tabo zašumelo listje in mož je skočil predte, te pogledal s svojimi živimi očmi, stekel nekaj korakov po kolniku in potem naglo planil pod pot, kakor bi se nečesa prestrašil. Ko si pogledal za njim, je bil že kdo ve kje v grapi.

Vaščani so se spočetka nekoliko pozanimali zanj, toda ko so dognali, da nabira staro železo, ki ga je po gozdu nastlala svetovna vojna, so ga prepustili usodi.

«Naj nabira. Saj nikomur ne dela škode. In saj — prej ali slej ga bo tako raztreščila granata.»

Stare klepetulje bi kajpak rade do vseh potankosti poznale njegov življenjepis in so marsikaj «izvedele»: da je bil doma nekje od Kanala, da je bil študent, da se mu je omračil um zaradi ljubezni in podobno. Toda koliko je bilo na tem resnice, se ni dalo dognati, ker mož ni zahajal nikamor in ni razlagal svojih nesreč. Samo v prvem poletju je sredi najhujših pasjih dni stopil v našo zakajeno kuhinjo. Prišel je počasi in neslišno. V kuhinji je bila tema in mama je vsa preplašena odskočila, ko ji je položil roko na ramo in ji skrivnostno zašepetal v obraz:

«Ali imate kaj katanjeta?»

«Katanjeta? Ne, nič nimamo», je rekla mama.

«Nič?» je hušknil močakar. «Saj vam rastejo trta okoli in okoli», je še pripomnil z užaljenim naglasom. Očividno ni verjel.

Zvečer je mama natančno popisala to srečanje. Povedala je tudi, da je mož tisti «okoli in okoli» izgovoril «okou in okou».

Od tistega dne dalje smo ga pri nas imenovali «Okouinokou». To ime se ga je prijelo ko klop, se naglo razneslo po vasi in v kratkem času ga ni nihče imenoval drugače.

(Se nadaljuje)

Obiščite naše izložbe na Tržaški razstavi

od 11. do 26. oktobra 1947

TOVARNA SADNIH SOKOV IN MARMELADE
SP. HUDINJA - CELJE — Telefon št. 3-59
Proizvodi: Vse vrste marmelade, džeme, sadni soki, sirupi in v to stroko spadajoči izdelki.

PIVOVARNA «UNION»
LJUBLJANA — Celovška cesta št. 22 — Telefon 23-10
Proizvodi: Špirit, pivo, slad in kvas.

LJUBLJANSKA TOVARNA HRANIL
LJUBLJANA — Telefon št. 23-56
Proizvodi: Vse vrste sladnih kav, kavinih nadomestkov in surogatov.

TOVARNA KONSERV
LJUBLJANA - VIČ, Telefon št. 27-85
Proizvodi: Salame, kranjske klobase, konserve, mast, suhomesnato blago, sušena zelenjava.

TOVARNA MESNIH IZDELKOV
MURSKA SOBOTA - Telefon št. 80-0
Proizvodi: Salame, kranjske klobase, konserve, mast, suhomesnato blago in bakone.

«ŠUMI» TOVARNA BONBONOV, ČOKOLADE IN PECIVA
LJUBLJANA - GRADIŠČE 7-9, Telefon št. 23-38
Proizvodi: Razni bonboni in keksi.

TOVARNA ČOKOLADE A. ZAVRTANIK
LESCE - BLED
Proizvodi: Vse vrste čokolade in čokoladnih bonbonov.

TOVARNA KOVČEGOV IN USNJENIH IZDELKOV
DOMŽALE - Tel. 19
Proizvodi: Kovčegi vseh vrst iz usnja, damske torbice, aktovke, listnice, etuiji itd. Prvovrstna svinjska koža.

Obiščite našo izložbo na Tržaški razstavi
11. - 26. OKTOBRA 1947.

OBIŠČITE NAŠE IZLOŽBE NA TRŽAŠKI RAZSTAVI
11. - 26. oktobra 1947

**Tovarna